

Convention sur l'enseignement technique et professionnel	Конвенция за техническото и професионално образование																																																																																																
Paris, le 10 novembre 1989	Париж, 10 ноември 1989 год.																																																																																																
Etats parties	Държави страни по конвенцията																																																																																																
Convention sur l'enseignement technique et professionnel. Paris, le 10 novembre 1989.¹	Конвенция за техническото и професионално образование, Париж 10 ноември 1989 година¹																																																																																																
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Etats</th> <th>Date du dépôt de l'instrument</th> <th>Type de dépôt</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1 Oman</td><td>02/04/1991</td><td>Acceptation</td></tr> <tr><td>2 Emirats Arabes Unis</td><td>24/05/1991</td><td>Ratification</td></tr> <tr><td>3 Zimbabwe</td><td>29/05/1991</td><td>Acceptation</td></tr> <tr><td>4 Mongolie</td><td>19/10/1991</td><td>Acceptation</td></tr> <tr><td>5 Bahreïn</td><td>26/03/1992</td><td>Adhésion</td></tr> <tr><td>6 Jordanie</td><td>03/09/1992</td><td>Adhésion</td></tr> <tr><td>7 Niger</td><td>29/10/1992</td><td>Adhésion</td></tr> <tr><td>8 Lituanie</td><td>28/01/1993</td><td>Adhésion</td></tr> <tr><td>9 Bulgarie</td><td>01/07/1994</td><td>Approbation</td></tr> <tr><td>10 Zambie</td><td>26/04/1995</td><td>Ratification</td></tr> <tr><td>11 Kirghizistan</td><td>03/07/1995</td><td>Acceptation</td></tr> <tr><td>12 Ouzbékistan</td><td>08/12/1997</td><td>Adhésion</td></tr> <tr><td>13 Rwanda</td><td>28/12/2000</td><td>Adhésion</td></tr> <tr><td>14 Iraq</td><td>23/09/2002</td><td>Adhésion</td></tr> <tr><td>15 Koweït</td><td>07/08/2003</td><td>Adhésion</td></tr> </tbody> </table> <p>¹Cette Convention est entrée en vigueur le 29 août 1991. Par la suite, elle est entrée en vigueur pour chaque Etat trois mois après la date du dépôt de son instrument.</p>	Etats	Date du dépôt de l'instrument	Type de dépôt	1 Oman	02/04/1991	Acceptation	2 Emirats Arabes Unis	24/05/1991	Ratification	3 Zimbabwe	29/05/1991	Acceptation	4 Mongolie	19/10/1991	Acceptation	5 Bahreïn	26/03/1992	Adhésion	6 Jordanie	03/09/1992	Adhésion	7 Niger	29/10/1992	Adhésion	8 Lituanie	28/01/1993	Adhésion	9 Bulgarie	01/07/1994	Approbation	10 Zambie	26/04/1995	Ratification	11 Kirghizistan	03/07/1995	Acceptation	12 Ouzbékistan	08/12/1997	Adhésion	13 Rwanda	28/12/2000	Adhésion	14 Iraq	23/09/2002	Adhésion	15 Koweït	07/08/2003	Adhésion	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Държави</th> <th>Дата на депозиране на инструмента</th> <th>Начин на депозиране</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>1 Оман</td><td>02/04/1991</td><td>Приемане</td></tr> <tr><td>2 Обед.Арабски емирства</td><td>24/05/1991</td><td>Ратификация</td></tr> <tr><td>3 Зимбабве</td><td>29/05/1991</td><td>Приемане</td></tr> <tr><td>4 Монголия</td><td>19/10/1991</td><td>Приемане</td></tr> <tr><td>5 Бахрейн</td><td>26/03/1992</td><td>Включване</td></tr> <tr><td>6 Йордания</td><td>03/09/1992</td><td>Включване</td></tr> <tr><td>7 Нигер</td><td>29/10/1992</td><td>Включване</td></tr> <tr><td>8 Литуание</td><td>28/01/1993</td><td>Включване</td></tr> <tr><td>9 България</td><td>01/07/1994</td><td>Одобряване</td></tr> <tr><td>10 Замбия</td><td>26/04/1995</td><td>Ратификация</td></tr> <tr><td>11 Киргистан</td><td>03/07/1995</td><td>Приемане</td></tr> <tr><td>12 Узбекистан</td><td>08/12/1997</td><td>Включване</td></tr> <tr><td>13 Руанда</td><td>28/12/2000</td><td>Включване</td></tr> <tr><td>14 Ирак</td><td>23/09/2002</td><td>Включване</td></tr> <tr><td>15 Кувейт</td><td>07/08/2003</td><td>Включване</td></tr> </tbody> </table> <p>¹Тази Конвенция влиза в сила на 29 август 1991 г. След тази дата тя влиза в сила за всяка държава три месеца след датата на депозиране на нейния инструмент</p>	Държави	Дата на депозиране на инструмента	Начин на депозиране	1 Оман	02/04/1991	Приемане	2 Обед.Арабски емирства	24/05/1991	Ратификация	3 Зимбабве	29/05/1991	Приемане	4 Монголия	19/10/1991	Приемане	5 Бахрейн	26/03/1992	Включване	6 Йордания	03/09/1992	Включване	7 Нигер	29/10/1992	Включване	8 Литуание	28/01/1993	Включване	9 България	01/07/1994	Одобряване	10 Замбия	26/04/1995	Ратификация	11 Киргистан	03/07/1995	Приемане	12 Узбекистан	08/12/1997	Включване	13 Руанда	28/12/2000	Включване	14 Ирак	23/09/2002	Включване	15 Кувейт	07/08/2003	Включване
Etats	Date du dépôt de l'instrument	Type de dépôt																																																																																															
1 Oman	02/04/1991	Acceptation																																																																																															
2 Emirats Arabes Unis	24/05/1991	Ratification																																																																																															
3 Zimbabwe	29/05/1991	Acceptation																																																																																															
4 Mongolie	19/10/1991	Acceptation																																																																																															
5 Bahreïn	26/03/1992	Adhésion																																																																																															
6 Jordanie	03/09/1992	Adhésion																																																																																															
7 Niger	29/10/1992	Adhésion																																																																																															
8 Lituanie	28/01/1993	Adhésion																																																																																															
9 Bulgarie	01/07/1994	Approbation																																																																																															
10 Zambie	26/04/1995	Ratification																																																																																															
11 Kirghizistan	03/07/1995	Acceptation																																																																																															
12 Ouzbékistan	08/12/1997	Adhésion																																																																																															
13 Rwanda	28/12/2000	Adhésion																																																																																															
14 Iraq	23/09/2002	Adhésion																																																																																															
15 Koweït	07/08/2003	Adhésion																																																																																															
Държави	Дата на депозиране на инструмента	Начин на депозиране																																																																																															
1 Оман	02/04/1991	Приемане																																																																																															
2 Обед.Арабски емирства	24/05/1991	Ратификация																																																																																															
3 Зимбабве	29/05/1991	Приемане																																																																																															
4 Монголия	19/10/1991	Приемане																																																																																															
5 Бахрейн	26/03/1992	Включване																																																																																															
6 Йордания	03/09/1992	Включване																																																																																															
7 Нигер	29/10/1992	Включване																																																																																															
8 Литуание	28/01/1993	Включване																																																																																															
9 България	01/07/1994	Одобряване																																																																																															
10 Замбия	26/04/1995	Ратификация																																																																																															
11 Киргистан	03/07/1995	Приемане																																																																																															
12 Узбекистан	08/12/1997	Включване																																																																																															
13 Руанда	28/12/2000	Включване																																																																																															
14 Ирак	23/09/2002	Включване																																																																																															
15 Кувейт	07/08/2003	Включване																																																																																															
La Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, réunie à Paris du 17 octobre au 16 novembre en sa vingt cinquième session,	Генералната конференция на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура, състояла се в Париж от 17 октомври до 16 ноември на нейната Двадесет и пета сесия,																																																																																																
Rappelant qu'en vertu de son Acte constitutif, l'Organisation a le devoir de promouvoir et de développer l'éducation,	Припомняйки , че в съответствие с Устава на Организацията е длъжна да пропагандира и развива образованието,																																																																																																
Rappelant également les principes énoncés dans les articles 23 et 26 de la Déclaration universelle des droits de l'homme qui ont trait au droit au travail et au droit à l'éducation, les principes contenus dans la Convention concernant la lutte contre la discrimination dans le domaine de l'enseignement, adoptée à Paris le 14 décembre 1960, dans le Pacte international relatif aux droits économiques, sociaux et culturels et dans le Pacte international relatif aux droits civils et	Припомняйки също принципите, изложени в членове 23 и 26 на Всеобщата декларация за правата на човека, които се отнасят до правото на труд и до правото на образование, принципите, съдържащи се в Конвенцията за борбата с дискриминацията в областта на обучението, приета в Париж на 14 декември 1960 г., в Международния пакт за икономическите, социалните и културните права, приет в Ню Йорк на 16 декември 1966 г., както и в Конвенцията за ликвидация на																																																																																																

politiques, adoptés à New York le 16 décembre 1966, ainsi que dans la Convention sur l'élimination de toutes les formes de discrimination à l'égard des femmes, adoptée par l'Assemblée générale des Nations Unies le 18 décembre 1979,	всички форми на дискриминация по отношение на жените, приета на Генералната асамблея на Обединените нации на 18 декември 1979 г.,
Reconnaissant que le développement de l'enseignement technique et professionnel doit contribuer au maintien de la paix et de l'entente amicale entre les nations,	Признавайки , че развитието на техническото и професионално обучение трябва да съдейства за поддържането на мира и приятелското взаимно разбирателство между народите,
Ayant noté les dispositions de la Recommandation révisée concernant l'enseignement technique et professionnel et de la Recommandation sur l'éducation pour la compréhension, la coopération et la paix internationales et l'éducation relative aux droits de l'homme et aux libertés fondamentales, toutes deux adoptées par la Conférence générale à sa dix-huitième session (1974),	Отбелязвайки разпоредбите на преразгледаната и допълнената Препоръка относно техническото и професионално обучение и на Препоръката за възпитание в дух на международно разбирателство, сътрудничество и мир, както и възпитание за правата на човека и основните свободи и двете препоръки, приети на 18-та сесия на Генералната конференция (1974),
Ayant noté également les dispositions de la Recommandation sur le développement de l'éducation des adultes, adoptée par la Conférence générale en 1976, et de la Recommandation concernant la condition du personnel enseignant, adoptée par la Conférence intergouvernementale spéciale de 1966,	Отбелязвайки също така разпоредбите на Препоръката за образованието на възрастните, приета от Генералната конференция през 1976 г. и Препоръката относно условията на преподавателите, приета на Специалната междуправителствена конференция през 1966 г.,
Tenant compte des recommandations pertinentes de la Conférence internationale de l'éducation,	Вземайки под внимание изричните препоръките на Международната конференция по образование,
Ayant à l'esprit les dispositions de la Convention (n° 142) et de la Recommandation (n° 150) concernant le rôle de l'orientation et de la formation professionnelles dans la mise en valeur des ressources humaines, adoptées par la Conférence internationale du travail à sa soixantième session (1975),	Припомняйки разпоредбите на Конвенция № 142 и на Препоръка 150 относно ролята, която играе ориентацията и професионалното обучение в изтъкването на човешките ресурси, приети от Международната конференция по труда на нейната шейсета сесия (1975 г.)
Notant en outre la collaboration étroite qui s'est instaurée entre l'UNESCO et l'Organisation internationale du travail en ce qui concerne l'élaboration de leurs instruments respectifs, qui leur permet d'harmoniser leurs objectifs, et soucieuse de faire en sorte que cette collaboration se poursuive de façon permanente et fructueuse,	Отбелязвайки освен това тясното сътрудничество между ЮНЕСКО и Международната организация по труда при разработката на техните съществуващи документи, което им позволява да хармонизират техните цели, и загрижени за развитието за по-нататъшното им плодотворно и постоянно сътрудничество,
Tenant compte de la nécessité de faire un effort spécial en faveur de la formation technique et professionnelle des femmes et des jeunes filles,	Вземайки под внимание необходимостта да се положат специални усилия за техническото и професионално обучение на жените и младите момичета,
Prêtant une attention particulière à la diversité des systèmes d'enseignement et des	Обръщайки специално внимание на многообразието на учебните системи и на

situations socio-économiques et culturelles, en particulier dans les pays en développement; qui nécessitent des considérations et des dispositions particulières,	социално-икономическите и културни условия, особено в развиващите се страни, които изискват особени оценки и мерки,
Estimant qu'en dépit de cette diversité, de nombreux pays poursuivent des objectifs globalement identiques et rencontrent des problèmes similaires, ce qui rend souhaitable l'élaboration d'orientations communes en matière d'enseignement technique et professionnel,	Отчитайки , че независимо от това многообразие, голям брой страни преследват глобални идентични цели и срещат сходни проблеми, което прави желателно изработването на общи стратегии в техническото и професионално обучение,
Reconnaisant que la rapidité du développement technologique, social et économique a sensiblement accru la nécessité d'élargir et d'améliorer l'enseignement technique et professionnel dispensé aussi bien aux jeunes qu'aux adultes,	Признавайки , че бързината на технологичното, социалното и икономическото развитие е увеличило значително необходимостта да се разшири и подобри техническото и професионалното обучение сред младото поколение, както и сред това на възрастните,
Reconnaisant que l'enseignement technique et professionnel répond à un souci global de développement, tant des individus que des sociétés,	Признавайки , че техническото и професионалното образование отговаря на глобалното изискване за развитие, както на отделния индивид, така и на цялото общество,
Convaincue de l'utilité d'un instrument juridique international destiné à renforcer la coopération internationale pour le développement, de l'enseignement technique et professionnel,	Бидейки убедена от необходимостта да бъде създаден международен юридически документ, предназначен за укрепване на международното сътрудничество за развитието, за техническото и професионално обучение,
Adopte la présente Convention le dixième jour de novembre 1989.	Приема на десети ноември 1989 г. Настоящата Конвенция.
Article premier	Член първи
Les États contractants conviennent de ce qui suit:	Договарящите се държави се споразумяха за следното:
(a) aux fins de la présente Convention, l'expression « enseignement technique et professionnel » désigne toutes les formes et tous les degrés du processus d'éducation où intervient, outre l'acquisition de connaissances générales, l'étude de techniques et de sciences connexes et l'acquisition de compétences pratiques, de savoir-faire, d'attitudes et d'éléments de compréhension en rapport avec les professions pouvant s'exercer dans les différents secteurs de la vie économique et sociale ;	(a) за целите на настоящата Конвенция изразът "техническо и професионално обучение" обхваща всички форми и степени от образователния процес, където освен придобиване на основни познания, се изучават технически предмети и сходните им науки, придобиване на практически навици, умения, формиране на отношение и разбиране на въпросите отнасящи се до различните професии, които се упражняват в различните сектори от икономическия и социален живот;
(b) la présente Convention s'applique à toutes les formes et tous les niveaux de l'enseignement technique et professionnel, qu'il soit dispensé dans les établissements	(b) настоящата Конвенция се прилага във всичките форми и степени на техническото и професионално обучение, трябва да се разпространява в учебните заведения, или в

d'enseignement ou sous forme de programmes coopératifs organisés conjointement par des établissements d'enseignement d'une part, et des entreprises industrielles, agricoles, commerciales ou toute autre entreprise en rapport avec le monde du travail d'autre part ;	рамките на съвместните програми, организирани съвместно от учебни заведения, от една страна, и от промишлени, селскостопански, търговски, или всякакви други предприятия, които имат отношение към сферата на труда, от друга;
(c) la présente Convention sera appliquée conformément aux dispositions constitutionnelles et à la législation de chaque État contractant.	(c) Настоящата Конвенция ще бъде прилагана съгласно конституционните и законодателни разпоредби на всяка договаряща държава.
Article 2	Член 2
1. Les États contractants conviennent de formuler des politiques, de définir des stratégies et de mettre en oeuvre, en fonction de leurs besoins et de leurs ressources, des programmes et des cursus pour l'enseignement technique et professionnel destinés aux jeunes et aux adultes, dans le cadre de leurs systèmes éducatifs respectifs, afin de leur permettre d'acquérir les connaissances et les savoir-faire indispensables au développement économique et social ainsi qu'à l'épanouissement personnel et culturel de l'individu dans la société.	1. Договарящите се държави си съгласяват да изработят политики, да дефинират стратегии и да осъществяват в зависимост от техните нужди и техните ресурси програми и учебни планове за техническо и професионално обучение, предназначено за млади и възрастни в рамките на съответните им образователни системи, с цел придобиване на необходимите познания и умения за икономическото и социално развитие, както и за личното и културно обогатяване на отделния човек в обществото.
2. Le cadre général dans lequel s'inscrit le développement de l'enseignement technique et professionnel est fixé dans chaque État contractant par une législation ou d'autres mesures appropriées qui indiquent :	2. Общата рамка, в която се вписва развитието на техническото и професионално обучение се определя от законодателството или други предприети мерки на всяка договаряща държава, които показват:
(a) les objectifs à atteindre sur les plans technique et professionnel, en prenant en considération les besoins du développement économique, social et culturel ainsi que l'épanouissement personnel de l'individu ;	(a) целите, които трябва да бъдат постигнати на техническо и професионално ниво, вземайки предвид нуждите на икономическото, социалното и културно развитие, както и обогатяването на отделния човек в обществото;
(b) les relations entre l'enseignement technique et professionnel, d'une part, et les autres types d'enseignement, d'autre part, une attention particulière étant portée à l'articulation horizontale et verticale des programmes ;	(b) отношението между техническото и професионално обучение, от една страна, и другите видове образование, от друга, като се отделя специално внимание на хоризонталните и вертикални връзки между програмите;
(c) les modalités d'organisation administrative de l'enseignement technique et professionnel définies par les autorités responsables ;	(c) организационните и административни структури на техническото и професионално обучение, определени от съответните органи;
(d) les rôles revenant aux pouvoirs publics chargés de la planification économique et sociale et de la planification du développement dans les différents secteurs de l'économie et, le cas échéant, aux associations professionnelles, aux travailleurs, aux employeurs et aux autres parties intéressées.	(d) ролята на държавните органи, натоварени с икономическото и социално планиране и с планирането на развитието в различните сектори на икономиката, а така също и на професионалните асоциации на работещите, на работодателите и на другите заинтересовани страни.
3. Les États contractants garantissent qu'aucune discrimination fondée sur la race, la	3. Договарящите държави гарантират, че не ще бъде упражнявана никаква

couleur, le sexe, la langue, la religion, l'origine nationale ou sociale, les opinions politiques ou autres, la condition économique ou la naissance ou sur tout autre motif ne sera exercée à l'encontre de quiconque, a le niveau d'instruction nécessaire pour être admis dans l'enseignement technique et professionnel. L	дискриминация по отношение на всеки един, който притежава необходимото ниво знания, за да бъде допуснат до техническо и професионално обучение, независимо от раса, пол, език, цвят на кожата, религия, национален или социален произход, политически или други убеждения, икономически условия, месторождение, или всякакъв друг мотив.
Les États contractants devraient oeuvrer en vue d'assurer un droit égal d'accès à l'enseignement technique et professionnel et l'égalité des possibilités d'études tout au long du processus éducatif.	Договарящите държави предприемат мерки за обезпечаване равен достъп до техническото и професионално образование и равни възможности за обучение през целия учебен процес.
4. Les États contractants prêtent attention aux besoins particuliers des groupes de personnes handicapées ou autrement défavorisées et prennent des mesures appropriées pour permettre à ces groupes de profiter de l'enseignement technique et professionnel.	4. Договарящите се държави обръщат внимание на особените нужди на групите лица с физически и други недостатъци и предприемат съответните мерки тези групи да ползват благата на техническото и професионално обучение.
Article 3	Член 3
1. Les États contractants conviennent de mettre au point et développer des programmes d'enseignement technique et professionnel qui tiennent compte:	1. Договарящите се държави се споразумяват да разработват и развиват програми за техническо и професионално обучение, като отчитат:
(a) de la situation éducative, culturelle et sociale de la population concernée, ainsi que de ses aspirations professionnelles ;	(a) образователното, културно и социално положение на съответната група население, а така също и професионалните им интереси;
(b) des compétences et connaissances techniques et professionnelles et des niveaux de qualification nécessaires dans les différents secteurs de l'économie, ainsi que des changements technologiques et structurels auxquels il faut s'attendre ;	(b) техническите и професионални познания и необходимите квалификационни нива в различните икономически сектори, както и очакваните технологични и структурни промени;
(c) des possibilités d'emploi et des perspectives de développement au niveau national, régional ou local ;	(c) възможностите за заетост и перспективите за развитие на национално, регионално или местно ниво;
(d) de la protection de l'environnement et du patrimoine commun de l'humanité;	(d) опазването на околната среда и на общото наследство на човечеството;
(e), de la santé, de la sécurité et du bien-être dans le travail.	(e) опазването на здравето, техниката на безопасността и условията на труд.
2. L'enseignement technique et professionnel doit être conçu dans le cadre des structures ouvertes et souples, dans la perspective de l'éducation permanente, et assurer:	2. Техническото и професионално обучение трябва да се проектира на основата на гъвкави и отворени структури в перспективата на непрекъснатото обучение, както и да гарантира:
(a) l'initiation de tous les jeunes à la technologie et au monde du travail dans le contexte de l'enseignement général ;	(a) приобщаването на младите хора към техниката и към сферата на труда в контекста на общото образование;

(b) une orientation et une information scolaires et professionnelles et des conseils en matière d'aptitudes ;	(b) ориентирането и учебната и професионална информация, както и консултативната работа относно професионалните възможности;
(c) le développement d'une éducation visant l'acquisition et le perfectionnement des connaissances et des savoir-faire requis pour l'exercice d'une profession exigeant des qualifications ;	(c) развитието на образованието, целящо придобиването и усъвършенстването на познания и умения, получени за упражняване на дадена професия изискваща квалификации;
(d) la base de l'éducation et de la formation que peuvent requérir les impératifs de mobilité professionnelle, d'amélioration des qualifications professionnelles et d'actualisation des connaissances, des compétences et de la compréhension.	(d) основата за образование и подготовка, които изискват задължителна професионална маневреност, подобряване на професионалните квалификации и актуализация на знанията, навиците и разбирането;
(e) une éducation générale complémentaire pour ceux qui reçoivent une formation technique et professionnelle initiale en cours d'emploi ou sous une autre forme tant à l'intérieur qu'en dehors des établissements d'enseignement technique et professionnel ;	(e) допълнително общо образование за тези, които получават начално техническо и професионално образование на работното си място или по друг начин, както в самите технически и професионални учебни заведения, така и извън тях.
(f) des cours d'éducation continue et de formation pour adultes, en vue notamment d'assurer le recyclage, ainsi que de compléter et de mettre à jour les qualifications, de ceux dont les connaissances sont dépassées en raison du progrès scientifique et technique ou de l'évolution de la structure de l'emploi ou de la situation socio-économique, ainsi que pour des personnes se trouvant dans une situation particulière.	(f) непрекъснато образование и курсове за подготовка на възрастни с цел преквалифициране, а също така допълване и повишаване квалификациите на онези, чиито познания изостават по отношение на развитието на техническия и научен прогрес, или на развитието на структурата на заетостта, или по отношение на социално-икономическото положение, а също така и на лица, които се намират в особено положение.
3. Les programmes d'enseignement technique et professionnel doivent répondre aux exigences techniques du secteur professionnel concerné, et aussi assurer la formation générale nécessaire à l'épanouissement personnel et culturel de l'individu, et comporter entre autres des notions sociales, économiques et relatives à l'environnement en rapport avec la profession.	3. Програмите за техническо и професионално обучение трябва да отговарят на техническите изисквания от съответния професионален сектор, както и да осигуряват необходимата обща подготовка за личното и културно развитие на индивида, а и, не на последно място, да съдържат социални, икономически и екологически нотки в зависимост от професията.
4. Les États contractants conviennent de fournir appui et conseils. aux entreprises extérieures aux établissements d'enseignement qui participent à des programmes coopératifs d'enseignement technique et professionnel.	4. Договарящите се държави се споразумяват да оказват помощ и да дават съвети на предприятията извън учебните заведения, които участват в съвместни програми за техническо и професионално обучение.
5. A chaque niveau professionnel, les compétences requises doivent être définies aussi clairement que possible et les programmes d'enseignement actualisés en permanence pour intégrer les connaissances et les procédés techniques nouveaux.	5. Придобитите умения на всяко професионално ниво трябва да бъдат дефинирани възможно най-ясно и образователните програми трябва да бъдат актуализирани постоянно за интегрирането на познанията и новите технически методи.
6. L'évaluation de l'aptitude à exercer une activité professionnelle et la détermination des diplômes d'études techniques et professionnelles appropriés doivent se faire en	6. При оценяване на способностите за практикуване на дадена професия и определяне на дипломите за съответното техническо и професионално обучение

tenant compte des aspects à la fois pratiques et théoriques du domaine technique considéré, et concerner aussi bien les personnes ayant reçu une formation que celles ayant acquis une expérience professionnelle en cours d'emploi.	трябва да се държи едновременно сметка както на практическите, така и на теоретическите аспекти от съответната област на техническите знания; това трябва да се отнася както до тези, които са минали през учебната подготовка, така и до онези, които са придобили професионален опит в хода на своята заетост.
Article 4	Член 4
Les États contractants conviennent de revoir périodiquement la structure de l'enseignement technique et professionnel, les programmes et plans d'étude et les méthodes et matériels de formation, ainsi que les formes de coopération entre le système scolaire et le monde du travail, afin d'une part d'en assurer l'adaptation constante au progrès scientifique et technique, au progrès culturel et à l'évolution des besoins de l'emploi dans les divers secteurs de l'activité économique, et pour que, d'autre part, les progrès de la recherche et de l'innovation éducatives soient exploités pour la mise en oeuvre des procédés pédagogiques les plus efficaces.	Договарящите се държави се съгласяват периодически да преразглеждат структурата на техническото и професионално обучение, програмите и учебните планове, методите и учебните пособия, както и формите на сътрудничество между учебните системи и трудовата сфера, за да се осигури, от една страна, постоянна връзка с научния и технически прогрес, с развитието на културата и с нарастването на потребностите в областта на заетостта в различни сектори от икономическата дейност, и, от друга, за да може напредъкът на научните постижения и образователни нововъведения да бъде внедрен в най-ефективните педагогически методи.
Article 5	Член 5
1. Les États contractants conviennent que toutes les personnes dispensant un enseignement technique et professionnel, qu'elles travaillent à plein temps ou à temps partiel, doivent posséder une connaissance théorique et pratique suffisante de leur domaine professionnel de compétence et des aptitudes pédagogiques appropriées, correspondant au type et au niveau des cours qu'elles sont appelées à dispenser.	Договарящите се държави се съгласяват, че всички лица, преподаващи в техническото и професионално обучение, работещи на цял или на половин работен ден, трябва да притежават достатъчна теоретична и практическа подготовка в областта на професионалната им компетентност, както и съответните преподавателски навици, отговарящи на типа и на степента на курсовете, които те са натоварени да водят.
2. La possibilité doit être offerte aux personnes dispensant un enseignement technique et professionnel de mettre à jour leurs connaissances, compétences et informations techniques grâce à des cours spéciaux, des stages pratiques dans les entreprises et toutes autres formes organisées d'ouverture sur le monde du travail ; elles doivent, en outre, bénéficier d'une information et d'une formation relatives aux innovations éducatives susceptibles d'application dans leur discipline particulière et se voir offrir la possibilité de participer autant que faire se peut à la recherche-développement correspondante.	2. На лицата, преподаващи в технически и професионални заведения, трябва да бъде дадена възможността да усъвършенстват своите знания, навици, както и да се запознаят с новата техническа информация благодарение на специални курсове, практически стажове в предприятията и всякакви други организирани форми на дейност в сферата на труда; от друга страна те трябва да имат достъп до информация и подготовка в областта на образователните нововъведения, които могат да бъдат използвани в конкретните им предмети, както и да имат възможността да участват в съответната научно-изследователска разработка.
3. Des possibilités d'emploi égales doivent être offertes, sans discrimination, aux enseignants et aux autres personnels spécialisés de l'enseignement technique et professionnel, et leurs conditions d'emploi doivent être telles qu'il	3. На преподавателите и другите хабилитирани лица за техническо и професионално преподаване трябва да бъдат предоставени равни възможности, без никаква дискриминация, и техните работни

soit possible d'attirer, dé recruter et de garder un personnel qualifié dans son domaine de compétence.	условия трябва да бъдат такива, че да бъде възможно привличането, назначаването и запазването на квалифицирания персонал в областта на кадровите компетенции.
Article 6	Член 6
Pour faciliter la coopération internationale, les États contractants conviennent:	За подобряване на международното сътрудничество договарящите се държави се съгласиха:
(a) de favoriser la collecte et la diffusion d'informations relatives aux innovations, idées et expériences que connaît l'enseignement technique et professionnel et de participer activement à l'échange international en matière de programmes d'études et de formation de formateurs, de méthodes, de normes d'équipement et de manuels scolaires dans le domaine de l'enseignement ~ technique et professionnel ;	(a) да съдействат за събирането и разпространението на информации относно нововъведенията, идеите и опита в областта на техническото и професионално обучение, като и да участват активно в международния обмен на учебни програми за обучение на преподавателски кадри, методи, стандарти на оборудване и учебни пособия в областта на техническото и професионално обучение;
(b) d'encourager l'utilisation dans l'enseignement technique et professionnel des normes techniques internationales de l'industrie, du commerce et des autres secteurs ;	(b) да поощряват използването на международни технически норми от промишлеността, търговията и други сектори в техническото и професионално обучение;
(c) de promouvoir des méthodes propres à assurer la reconnaissance de l'équivalence des qualifications acquises dans le cadre de l'enseignement technique et professionnel ;	(c) да съдействат за създаването на такива методи, които да осигурят признаването на еквивалентност в квалификациите, придобити в рамките на техническото и професионално обучение;
(d) de favoriser les échanges internationaux de professeurs, d'administrateurs et d'autres spécialistes de l'enseignement technique et professionnel ;	(d) да съдействат за международния обмен на преподаватели и други специалисти в техническото и професионално обучение;
(e) d'offrir aux élèves d'autres pays, et en particulier de pays en développement, la possibilité de recevoir un enseignement technique et professionnel dans leurs établissements en vue notamment de faciliter l'étude, l'acquisition, l'adaptation, le transfert et l'application de technologies;	(e) да предоставят на учащите се от други страни и по-специално от развиващите се страни възможността да получават техническо и професионално обучение в техните учебни заведения с цел именно да се улесни процеса на изучаване, придобиване на навици, приспособяване, предаване и прилагане на технологиите;
(f) de promouvoir la coopération entre tous les pays, mais plus particulièrement entre pays industrialisés et pays en développement, dans le domaine de l'enseignement technique et professionnel, afin de favoriser l'épanouissement des technologies du pays ;	(f) да насърчава сътрудничеството между всички страни, но по-специално между индустриално развитите страни и развиващите се страни в областта на техническото и професионалното обучение с цел поощряване развитието на технологиите на тези страни;
(g) de mobiliser des ressources pour renforcer la coopération internationale dans le domaine de l'enseignement technique et professionnel.	(g) да мобилизира ресурсите с цел укрепване на международното сътрудничество в областта на техническото и професионалното обучение.

Article 7	Член 7
Les États contractants devront indiquer dans des rapports périodiques qu'ils présenteront à la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, aux dates et sous la forme qu'elle déterminera, les dispositions législatives et réglementaires et les autres mesures qu'ils auront adoptées pour l'application de la présente Convention.	Договарящите се държави се задължават да съобщават в периодичните доклади, които ще представят на Генералната конференция на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура в срок и във форма, която тя ще определи, законодателните разпоредби и регламенти, както и други мерки, които предприемат за прилагането на настоящата Конвенция.
Article 8	Член 8
Les dispositions ci-après s'appliquent aux États parties à la présente Convention qui ont un système constitutionnel non unitaire:	Разпоредбите, които следват, се прилагат към държавите страни по настоящата конвенция, чиято конституционна система не е унитарна.
(a) pour ce qui est des dispositions de la présente Convention dont la mise en oeuvre est du ressort du pouvoir législatif fédéral ou central, les obligations pour le gouvernement fédéral ou central sont les mêmes que pour tous les États parties ayant un système centralisé ;	(a) що се отнася до разпоредбите на настоящата Конвенция, чието осъществяване попада под юрисдикцията на федералните или централни законодателни власти, задълженията за федералните и централните правителства са същите като за всички държави притежаващи централизирана система ;
(b) pour ce qui est des dispositions de la présente Convention dont la mise en oeuvre est du ressort des États fédérés, pays, provinces, communautés autonomes ou cantons constituant une fédération, qui ne sont pas obligés, en vertu du système constitutionnel général ou fondamental, de prendre des mesures législatives, le gouvernement central communique aux autorités compétentes de ces États, pays, provinces, communautés autonomes ou cantons les dispositions en question, en en recommandant l'adoption.	(b) що се отнася до разпоредбите на настоящата Конвенция, чието осъществяване попада под юрисдикцията на федеративни щати и земи, провинции, автономни общности или кантони, които съставят дадена федерация, които не са задължени по силата на общата или основната федерална конституционна система, да предприемат законодателни мерки, то централното правителство информира компетентните власти на тези щатове, земи, провинции, автономни общности или кантони за въпросните разпоредби и им препоръчва тяхното прилагане.
Article 9	Член 9
Peuvent devenir parties à la présente Convention les États membres de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, ainsi que les États non membres de l'UNESCO qui y auront été invités par le Conseil exécutif de l'UNESCO, en déposant auprès du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture un instrument de ratification, d'acceptation, d'adhésion ou d'approbation.	Държавите членки на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура могат да бъдат страни по тази Конвенция, а също така и страните, които не са членки на ЮНЕСКО, но които са поканени да се присъединят към нея от Изпълнителния съвет на ЮНЕСКО, като депозират при Генералния директор на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура, ратификационен инструмент за приемане, присъединяване или подкрепа.
Article 10	Член 10
La présente Convention entrera en vigueur trois mois après la date du dépôt du troisième instrument visé à l'article 9, mais uniquement à l'égard des États qui auront déposé leurs instruments respectifs à cette date ou	Настоящата Конвенция влиза в сила три месеца след датата на депозиране на третия инструмент, посочен в член 9, но само по отношение на държавите, които вече са депозирали своите съответни инструменти на

antérieurement. Elle entrera en vigueur pour chaque autre État trois mois après le dépôt de son instrument.	указаната дата или преди това. Тя влиза в сила за всяка друга държава три месеца след депозирането на нейния инструмент.
Article 11	Член 11
1. Chacun des États contractants aura la faculté de dénoncer la présente Convention par une notification formelle adressée par écrit au Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture.	1. Всяка от договарящите се държави може да анулира членството си в настоящата Конвенция посредством официална нота, адресирана писмено до Генералния директор на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура.
2. La dénonciation prendra effet 12 mois après la date de réception de la notification.	2. Анулирането на членството влиза в сила дванадесет месеца от датата на получаването на нотата.
Article 12	Член 12
Le Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture informera les États membres de l'Organisation, les États non membres visés à l'article 9 ainsi que l'Organisation des Nations Unies du dépôt de tous les instruments mentionnés à l'article 9, de même que des dénonciations prévues à l'article 11.	Генералният директор на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура информира държавите членки на Организацията, държавите не членки, споменати в член 9, както и Организацията на Обединените нации за депозирането на всички инструменти посочени в член 9, както и анулираната предвидени по член 11.
Article 13	Член 13
1. La présente Convention pourra être révisée par la Conférence générale de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture. La révision ne liera cependant que les États qui deviendront parties à la Convention révisée.	1. Настоящата Конвенция може да бъде преразгледана от Генералната конференция на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура. Допълненията ще касаят обаче само държавите, които са станали страни по конвенцията след нейното преработване.
2. Au cas où la Conférence générale adopterait une nouvelle convention portant révision totale ou partielle de la présente Convention, et à moins que la nouvelle convention n'en dispose autrement, la présente Convention cesserait d'être ouverte à de nouveaux États contractants à partir de la date d'entrée en vigueur de la nouvelle Convention révisée.	2. В случай че Генералната конференция приеме нова конвенция, изменяйки частично или напълно настоящата Конвенция, и при условие че новата конвенция изрично не разпорежда друго, настоящата Конвенция няма да бъде повече открита за присъединяване за нови държави-участници от датата на влизането в сила на новата конвенция.
Article 14	Член 14
La présente Convention est établie en anglais, en arabe, en chinois, en espagnol, en français et en -russe, les six textes faisant également foi.	Настоящата Конвенция е съставена на английски, арабски, испански, китайски, руски и френски език, като и шестте текста имат еднаква сила.
Article 15	Член 15
Conformément à l'article 102 de la Charte des Nations Unies, la présente Convention sera enregistrée au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies, à la requête du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour	Съгласно член 102 от Устава на Обединените нации, настоящата Конвенция ще бъде вписана в Секретариата на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура по молба на Генералния директор на

l'éducation, la science et la culture.	Организация на Обединените нации за образование, наука и култура.
<p>Fait à Paris, ce seize novembre 1989, en deux exemplaires authentiques portant la signature du Président de la Conférence générale, réunie en sa vingt-cinquième session, et celle du Directeur général de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture, qui seront déposés dans les archives de l'Organisation des Nations Unies pour l'éducation, la science et la culture et dont des copies certifiées conformes seront remises à tous les États visés à l'article 9 ainsi qu'à l'Organisation des Nations Unies.</p>	<p>Изготвена в Париж на шестнайсети ноември 1989 г. в два идентични екземпляра, подписани от Председателя на Генералната конференция, на нейната двадесет и пета сесия, и от Генералния директор на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура, които ще бъдат депозираны в архива на Организацията на Обединените нации за образование, наука и култура, като заверени копия от екземплярите ще бъдат предоставени на всички държави според разпоредбите на член 9, а също така и на Организацията на Обединените нации.</p>

Date d'adoption 1989

Дата на приемане 1989 г.